

interioară avem forme cu *aj* față de *ej* din limba literară. De ex. *čekajte* „așteptați“ (imperativ), *najvic* „cel mai mult“, *najmlad(t)ši* „cel mai tânăr“¹.

7. În graiul din Clopodia, ca și aproape în toate graiurile morave de est, *o* în poziție inițială apare fără *v* protetic (în cuvintele începătoare cu *o*: *ona li:čila* „ea a vopsit (a dat cu var)“, *on' i su*: ei sînt“, *odpoledna* „după amiază“, *otelenu: kra:vu* „vacă a făta“, *okov* „găleată“².

B. Sistemul *consonantic*. Este aproape identic cu cel din graiurile cehe din Cehia și limba cehă literară.

Una dintre caracteristicile cele mai pregnante ale consonantismului graiurilor morave de est este păstrarea lui *šć*: *ešće su: takove* „încă sînt din acestea“, *išćerka* „șopîrlă“, *šćetka* „perie, pensulă“, *pu:šćat* „a da drumul, șcă:va „sevă, suc, zeamă“³.

În textele din secolul al XVI-lea sînt atestate numai forme cu *št'*. Alături de aceste forme s-a menținut mai consecvent în graiurile răsăritene și forma în *šć* pînă azi. Sporadic apar și în unele graiuri cehe propriu zise.⁴

C I Din morfologie, ne vom referi la declinarea nominală, pronominală, și adjectivală (adjective cu formă scurtă), numerale ordinale, subliniind formele cazului acuzativ și instrumental sg. feminin.

1. Formele în *-u* apar la substantivele de tipul *pšen'icu, kukuřicu*, care se declină după *duše* — *dušu* (acuz. sg.). La această categorie de substantive desinența cazului acuzativ sg. *-u* provine din *o* slav comun⁵.

2. De asemenea la pronumele personal persoana a III-a sg. feminin *ona* „ea“ apare aceeași desinență la acuzativ sg. ex. *na n' u* „pe ea“, iar forma de instrumental sg. a pronumelui personal pers. I-a *semn' u* „cu mine“ (aceasta pare a fi după *ona* de la acuzativ sg.). În limba cehă modernă acuzativul sg. al substantivelor feminine are desinența *i/i* față de vechiul ceh *u/ú* ex. *duši* pentru *dušu*⁶. Aceleași desinențe în *-u* apar și la pronumele posesive persoana I-a și a II-a feminin la acuzativ sg. *našu, vašu* (cf. mai sus).

3. Adjectivele feminine au aceeași desinență *-u*, de ex.: *otelenu: kra:vu* (acuzativ sg.).

4. La numerele ordinale genul feminin de asemenea apare *-u* la același caz; ex.: *druhu* „a doua“, *štortu* „a patra“, *pa:tu* „a cincea“ etc.

II. Cît privește flexiunea verbală ne vom referi: la formele verbului *být* „a fi“ ale indicativul prezent, care ne fac să repartizăm graiul din Clopodia

¹ Vezi Jan Gebauer, *op. cit.* I, p. 133; František Trávníček, *Historická mluvnice československá*, p. 76; Miroslav Komárek, *Historická mluvnice česká*, I, Hlás-koslovi, Praha, 1958, p. 156.

² Cf. A. Vašek, *loc. cit.*, p. 395; Jaromír Bělič, *op. cit.*, p. 13, 104; V. Vážný, *Československá nářeť*, p. 4.

³ Grupul *šć* are origini diferite *šć < stj* în *pu: šćat* „a da drumul“ a lăsa“, *šć* poate avea la bază *skj, šć* etc.

Pînă în sec. al XIV-lea *šć* se menține în textele cehe vechi alături de *št'*. Numai după două secole apare forma *št'*.

⁴ În graiurile *hodene* s-au păstrat pînă nu demult forme ca *šćestí* „fericire, noroc“ (conf. V. Vážný, *op. cit.*, p. 80—81); Jan Gebauer, *op. cit.* I, p. 522; František Trávníček, *op. cit.*, p. 145—146; Slavomír Utěšený, *op. cit.*, p. 206—208.

⁵ Cf. Jan Gebauer, *op. cit.*, III, *Tvarosloví*, 1 *Skloňování*, p. 206.

⁶ Vezi Jan Gebauer, *op. cit.*, I, p. 46.